

## СТАНОВИЩЕ

От: *проф. д. н. Мая Руменова Ламбовска;*  
ВУ: Университет за национално и световно стопанство;  
Научна специалност: "Социално управление"

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (индустрия) (стопанско управление)“ във ЮЗУ "Неофит Рилски".

Автор на дисертационния труд: *Светлана Руменова Тимофеева*

Тема на дисертационния труд: *Възможности за развитие на конкурентния потенциал във фармацевтичната индустрия в България*

Основание за представяне на становището: Заповед № 3276/13.12.2017 г. на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" - Благоевград

### **1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА, СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД**

Дисертационният труд "Възможности за развитие на конкурентния потенциал във фармацевтичната индустрия в България" е в обем от 309 страници.

Изследването обхваща увод, три глави, заключение, литература, списъци на таблиците, фигурите и приложенията, приложения, справка за приносите и списък на публикациите по дисертационния труд. Текстът на разработката е обем от 220 страници. В него са включени 52 таблици и 32 фигури. Изследването включва 11 приложения с обем от 69 страници, в т. ч. 59 таблици и 8 фигури.

Структурата на дисертационния труд може да се квалифицира като логично формирана от гледна точка на темата и целта на разработката.

В *увода* на разработката е аргументирана актуалността и значимостта на дисертационната тема. Изяснена е степента на разработване на изследваната проблематика в научната литература.

Дефинирани са обектът, предметът, целта, задачите и изследователската теза на дисертационния труд. Изяснени са основните подходи, методи, информационни източници и ограниченията на дисертационния труд.

*Първа глава* на дисертационния труд има концептуален характер. В нея са представени, изяснени и анализирани теоретичните концепции по проблематиката на изследването. Систематизирани са предимствата и недостатъците на основните концепции и подходи по отношение същността на понятията “конкуренция”, “конкурентоспособност”, “конкурентен потенциал”, “конкурентни предимства”, “конкурентна стратегия” и други. Изяснени са връзките между тези понятия. Предложени са авторски определения за понятията “конкуренция” и “конкурентоспособност”. Аргументирано са обосновани ключовите фактори за успех на предприятията от фармацевтичната промишленост.

*Втора глава* на дисертационния труд има методически характер. В нея са анализирани подходите и методите за оценяване конкурентния потенциал и конкурентоспособността на предприятието, които са известни в научната литература към настоящия момент. Предложени са методики за оценяване на конкурентния потенциал на предприятията от фармацевтичния сектор и за сравнителен анализ на конкурентния потенциал на предприятията. Разработен е алгоритъм за конкурентен анализ на конкретен сектор от националното стопанство.

*Третата глава* на дисертационния труд има приложен характер. В нея методическият инструментариум, предложен от дисертантката в глава втора, е приложен по отношение на предприятията от фармацевтичния сектор на България. По-конкретно, в глава трета е извършен отраслов анализ на фармацевтичния сектор на България за периода 2010-2016 година. Анализирани и оценени са конкурентният потенциал на предприятията от фармацевтичния сектор на страната за същия период. Изяснени са основните проблеми в изследвания сектор. Установени са възможностите за развитие на конкурентния потенциал на предприятията от фармацевтичния сектор. Те са систематизирани в едноименен модел. Предложени са насоки за въздействие върху равнището на конкурентния потенциал на предприятията от фармацевтичния сектор в България.

В *заклучението* са систематизирани основните резултати от изследването. Предложени са някои насоки за бъдеща апробация и усъвършенстване на предложените в дисертационния труд методики.

*Списъкът с използвана литература* обхваща 200 източника на кирилица и латиница.

## **2. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ПРИНОСИ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД**

*Целта на дисертационния труд е постигната.* Задачите, поставени пред дисертантката, са успешно изпълнени. В методологическо отношение изследователският проблем е решен чрез удачно избран инструментариум.

*Основните приноси*, които се съдържат в дисертационния труд “Възможности за развитие на конкурентния потенциал във фармацевтичната индустрия в България”, биха могли да се формулират, както следва:

1. Предложени са авторски концепции за понятията “конкуренция” и “конкурентоспособност”.
2. Аргументирано са обосновани ключовите фактори за успех на предприятията от фармацевтичната промишленост.
3. Предложени са две авторски методики: методика за оценяване на конкурентния потенциал на предприятията от фармацевтичния сектор и методика за сравнителен анализ на конкурентния потенциал на предприятията. Разработен е алгоритъм за конкурентен анализ на секторите от националното стопанство. Методиките и алгоритъмът са апробирани.
4. Оценени и анализирани са конкурентният потенциал и конкурентоспособността на предприятията от фармацевтичния сектор на България за периода 2010-2016 година. Формулирани са основните проблеми и възможности за развитие на конкурентния потенциал на фармацевтичните предприятия в България.

## **3. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ, ПРЕПОРЪКИ И ВЪПРОСИ**

*Критична бележка:* На места в изложението на дисертационния труд са допуснати правописни и пунктуални грешки.

*Въпрос към докторантката:* Методиките и алгоритъмът, разработени в дисертационния труд, приложими ли са в останалите сектори (извън фармацевтичния сектор) на националното стопанство без допълнителни модификации?

#### **4. ПУБЛИКАЦИИ НА АВТОРКАТА, СВЪРЗАНИ С ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД**

По дисертационния труд е представен списък от шест самостоятелни публикации на дисертантката. Публикациите включват пет научни статии в индексирани списания и един доклад на научна конференция. Публикациите са по темата на дисертационния труд и представят съществени елементи от авторските концепции и проведеното изследване.

#### **5. АВТОРЕФЕРАТ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД**

Авторефератът е в обем 44 страници. Авторефератът представя коректно същността и резултатите от дисертационния труд.

#### **6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Дисертантката Светлана Руменова Тимофеева притежава умения за провеждане на самостоятелно научно изследване. Дисертационният труд “Възможности за развитие на конкурентния потенциал във фармацевтичната индустрия в България” съдържа теоретични, методически и приложни приноси и в този смисъл удовлетворява задължителните законови изисквания за придобиване на образователна и научна степен “доктор”.

Гласувам с “Да” за присъждане на образователната и научна степен “доктор” на дисертантката Светлана Руменова Тимофеева по научна специалност “Икономика и управление (индустрия) (стопанско управление)” за дисертационния ѝ труд “Възможности за развитие на конкурентния потенциал във фармацевтичната индустрия в България”.

София, 02.01. 2018 г.

Рецензент: .....

/проф. д. н. М. Ламбовска/